

6XX Asiasanaketät

 RDA-sovellusohje MARC 21 ; [Suomeksi](#) ; [Svenska](#) ; [\(Full\)](#)

 ASIASANAKENTTIEN ENSISIJAINEN OHJE ON [SISÄLLÖNKUVAILUN ASIAANTUNTIJARYHMÄN](#) julkaisema [Sisällönkuvailuopas](#).

600 610 611 630 647 648 650 651 653 654 655 656 657 658 662

- 600 - Henkilönimi asiasanana (T)
- 610 - Yhteisön nimi asiasanana (T)
- 611 - Kokouksen nimi asiasanana (T)
- 630 - Yhtenäistetty nimeke asiasanana (T)
- 647 - Tapahtuman nimi asiasanana (T)
- 648 - Aikaa ilmaiseva termi asiasanana (T)
- 650 - Kontrolloidun asiasanaston asiasana (T)
- 651 - Maantieteellinen nimi asiasanana (T)
- 653 - Kontrollioimaton hakuterminä (T)
- 654 - Fasettianalysoitu asiasana (T)
- 655 - Aineiston lajityyppi/muoto hakuterminä (T)
- 656 - Ammatti hakuterminä (T)
- 657 - Tapahtuma tai toiminto hakuterminä (T)
- 658 - Opinto-ohjelman tai kurssin tavoitteet hakuterminä (T)
- 662 - Hierarkkinen maantieteellinen nimi asiasanana (T)

600 - Henkilönimi asiasanana (T)

Käytetään, kun asiasanana on henkilö tai teos, jolla on henkilötökijä. Tekijyyteen liittyvät henkilöisäkirjaukset tallennetaan kenttään 700.

2. indikaattorin arvo on suomalaisissa nimissä 4, koska henkilönnimet eivät kuulu YSA:an eivätkä MUSA:an. Kongressin kirjastossa poimituissa nimissä indikaattorin arvo on 0. Muista auktoriteettitietokannoista poimituissa nimissä voi olla tietokantatunnus osakentässä 2 ja 2. indikaattorin arvona 7. Jos poimitut nimenmuodot säilytetään sellaisinaan, myös indikaattorien arvot säilyvät samoina.

1a - Sukunimi ja etunimi erotetaan toisistaan pilkulla. Etuniminä käytetään vain joko koko etunimeä tai etunimien ensimmäistä kirjainta. Jos etunimistä käytetään vain alkukirjaimia, kirjainten väliin tulee tyhjällyönti. Alkukirjainten perään tulee piste.

1b - Osakenttään merkitään kuninkaallisten, paavien ym. nimien numerointi roomalaisilla numeroilla.

1c - Muut nimeen tehtävät lisäykset selventävät useimmiten suoraa yksiosaista nimeä. Osakenttään tallennetaan tietoja esim. henkilön syntymä- tai asuinpaikkakunnasta, ammatista tai muista tunnusmerkeistä. Sukunimeen liittyvä, sukulaisuutta osoittava sana, tallennetaan tähän osakenttään. Henkilön kuvailuun liittyviä termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Henkilön kuvailu](#)

1d - Aikamääreillä tarkoitetaan henkilön syntymä- ja kuolinvuotta. Tietosuojavaltuutetun 2012 tekemän päätöksen mukaan syntymä- ja kuolinvuodet saavat näkyä kaikissa tietokannoissa. Jos henkilö itse pyytää vuosien poistamista, ne poistetaan näkyvistä.

1e - 14 Funktiomerkitä (suhteen määrite) **1e** voidaan tarvittaessa lisätä myös kenttään 600. Funktiokoodia **14** ei käytetä. Se muutetaan poimituissa tietueissa e-osakentäksi.

1t - Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten.

Kaikkia nimekkeen osakenttiä voidaan käyttää tekijä-nimeke-kirjauksissa. Tekijä-nimeke-kirjauksissa vain päävastuullinen tekijä voidaan liittää teoksen nimekkeeseen. Nimeke on tässä alkukielisessä, auktorisoidussa muodossaan.

0 - 0-osaketät Asterin henkilön- ja yhteisön nimissä linkkaavat auktoriteetit ja bibliografiset tietueet yhteen. Niitä ei saa poistaa Melindasta!

Paikallistietokannoissa Asterin tunnisteet on myös hyvä säilyttää, mutta se ei ole pakollista.

0-osaketät poimituissa tietueissa: 0-osakenttä sisältää henkilönnimen, asiasanan yms. auktorisoidun muodon lähteen ja ID-numeron. ID-numero on vastaavan auktoriteettitietueen kontrollinumero tai standarditunniste kuten International Standard Name Identifier (ISNI). Tunnisteen eli lähteen sisältävät 0-osaketät säilytetään poimituissa tietueissa. Ilman tunnistetta olevat 0-osaketät poistetaan poimituista tietueista.-

Jos a-osakentässä olevaa muotoa muokataan Suomen käytäntöjen mukaiseksi, ISNI-tunnus säilytetään 0-osakentässä, mutta organisaatiokoodin sisältävä 0-osakenttä poistetaan. Jos ulkomaisista kannoista poimitaan suomalaisia nimiä, ISNI-tunnus on suositeltavaa jättää 0-osakenttään, ellei nimessä ole sekaantumisen vaaraa esim. toisen samannimisen kanssa. Muut 0-osaketät poistetaan.

Voyager-osakenttä:

19 - tekijä-nimeke-kirjauksissa nimekkeen alussa oleva artikkeli (ARSCA)

Juhlakirjojen ym. kunnianosoitusten kohteet merkitään kenttään **700**. Jos kunnioitettu henkilö on myös kirjan kohdehenkilö, käytetään lisäksi kenttää **600**.

Esimerkkejä

600 14 †a Oksanen, Sofi, †d 1977- †0 (FIN11)000115003

600 14 †a Shakespeare, William, †d 1564-1616. †t Hamlet.

600 14 †a Mannerheim, Carl Gustaf Emil, †d 1867-1951. †0 (FIN11)000067771

0-osakentässä Asteri-ID

600 17 †a Goethe, Johann Wolfgang von, †d 1749-1832. †t Die Leiden des jungen Werthers. †2 gnd †0 (DE-588)4099202 †0 (DE-101)040992020

0-osakentässä lähde ja numero (Saksan kansallisbibliografiassa oleva auktoriteettitietueen numero) ; suomalaisesta kohdeteosmerkinnästä jätettäisiin pois artikkeli 'die'

600 14 †a Lindgren, Astrid. †0 (isni)000000084029206

600 14 †a Bond, James †c (fiktiivinen hahmo)

600 04 †a Anne Boleyn, †c Englannin kuningatar, †d 1507-1536.

600 10 †a Obama, Barack †x Political and social views.

Kongressin kirjastosta poimittu muoto

Musiikkiaineisto

600 14 †a Sibelius, Jean.

Sibelius-dokumentti DVD:llä

600 14 †a Saariaho, Kaija †x haastattelut.

Säveltäjähaastattelu DVD:llä

600 14 †a Sibelius, Jean, †e säveltäjä. †t Sinfoniat, †n nro 7, op105, †r C-duuri.

Kapellimestarikurssi-DVD:llä

600 14 †a Lennon, John, †e säveltäjä. †t All my loving.

Toinen säveltäjä Paul McCartney auktoriteettitietueessa viittauksena

245 14 †a The Caruso edition. †n Vol. 1, †p 1902-1908 / †c Enrico Caruso.

600 14 †a Caruso, Enrico †x äänitykset.

610 - Yhteisönnimi asiasanana (T)

Käytetään, kun asiasanana on yhteisö tai teos, jolla on yhteisötekijä. Tekijyyteen liittyvät yhteisöisäkirjaukset tallennetaan kenttään 710.

Yhteisön kuvailuun liittyviä termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Yhteisön tyyppi](#)

2. indikaattorin arvo on yleensä 4, koska yhteisönnimet eivät kuulu YSA:an eivätkä MUSA:an.

†a - Yhteisön nimet kirjoitetaan kuten ko. yhteisö katsoo ne kirjoitettavaksi. Yleensä suomalaisten yhteisöjen nimissä käytetään isoa kirjainta vain nimen alussa. HUOM! Yhteisön nimen alussa ei voi käyttää artikkeleita. Esim. Itä-Suomen yliopisto, Keuruun lukio, Suomen Akatemia, Suomen Pankki, Suomen Punainen Risti, Åbo Akademi. Englanninkielisessä yhteisön nimessä jokainen merkitsevä sana aloitetaan isolla kirjaimella. Tähän osakenttään kirjoitetaan myös muut nimeen tehtävät lisäykset kaarisulkuihin nimen perään. Muut nimeen tehtävät lisäykset ovat esim. yhteisön tarkoitusta kuvaava yleismääre, jos tarkoitus ei ilmene yhteisön nimestä, tai yhteisön sijaintipaikan nimi tai perustamisvuosi, joka erottaa toisistaan kaksi samankaltaista yhteisönimeä.

†b - Jos hierarkia on useampitasoinen, osakenttää †b voidaan tarvittaessa toistaa.

†g - Tiedot, jotka eivät sovellu muihin osakenttiin.

†e - †4 - Funktiomerkintä (suhteen määrite) †e voidaan tarvittaessa lisätä myös kenttään 610. Funktiokoodia †4 ei käytetä. Se muutetaan poimituissa tietueissa e-osakentäksi.

†t - Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten.

0 - 0-osakentät Asterin henkilön- ja yhteisönnimissä linkkaavat auktoriteetit ja bibliografiset tietueet yhteen. Niitä ei saa poistaa Melindasta!

Paikallistietokannoissa Asterin tunnisteet on myös hyvä säilyttää, mutta se ei ole pakollista.

0-osakentät poimituissa tietueissa: 0-osakenttä sisältää henkilön nimen, asiasanan yms. auktorisoidun muodon lähteen ja ID-numeron. ID-numero on vastaavan auktoriteettitietueen kontrollinumero tai standarditunniste kuten International Standard Name Identifier (ISNI). Tunnisteen eli lähteen sisältävät 0-osakentät säilytetään poimituissa tietueissa. Ilman tunnistetta olevat 0-osakentät poistetaan poimituista tietueista.-

Jos a-osakentässä olevaa muotoa muokataan Suomen käytäntöjen mukaiseksi, ISNI-tunnus säilytetään 0-osakentässä, mutta organisaatiokoodin sisältävä 0-osakenttä poistetaan. Jos ulkomaisista kannoista poimitaan suomalaisia nimiä, ISNI-tunnus on suositeltavaa jättää 0-osakenttään, ellei nimessä ole sekaantumisen vaaraa esim. toisen samannimisen kanssa. Muut 0-osakentät poistetaan.

Voyager-osakenttä:

†9 - tekijä-nimeke-kirjauksissa nimekkeen alussa oleva artikkeli (ARSCA)

Esimerkkejä

610 17 †a Kulturhistorisches Museum Magdeburg. †2 gbv †0 (DE-601)192052675 †0 (DE-588)4400341-9

0-osakentässä lähde ja ID-numero (Saksan kansallisbibliografiassa oleva auktoriteettitietueen numero)

610 24 †a Uppsala Universitet. †0 (isni)0000 000419369457

0-osakentässä ISNI-standarditunniste

Kaikkia yhtenäistetyn nimekkeen osakenttiä voidaan käyttää tekijä-nimeke-kirjauksissa.

Esimerkkejä (musiikki)

110 2# †a New York Philharmonic Orchestra, **†e** esittäjä.
245 14 †a The historic broadcasts 1923 to 1987 / **†c** New York Philharmonic Orchestra.
610 24 †a New York Philharmonic Orchestra **†x** äänitykset.

610 24 †a Peer Günt, **†e** säveltäjä. **†t** Bartender.
Yhtye kokonaisuudessaan on kappaleen säveltäjä

611 - Kokouksen nimi asiasanana (T)

Tähän kenttään merkitään organisatorisen tapahtuman nimi, ei-organisatoriset tapahtumat tai sattumukset ovat kentässä 647.

†n - Kokouksen järjestysnumero merkitään aina arabialaisin numeroin.

†d - Kokouksen aika merkitään pelkällä vuosiluvulla.

†0 - 0-osakentät Asterin henkilön- ja yhteisönnimissä linkkaavat auktoriteetit ja bibliografiset tietueet yhteen. Niitä ei saa poistaa Melindasta! Paikallistietokannoissa Asterin tunnisteet on myös hyvä säilyttää, mutta se ei ole pakollista. 0-osakentät poimituissa tietueissa: 0-osakenttä sisältää henkilönimen, asiasanan yms. auktorisoidun muodon lähteen ja ID-numeron. ID-numero on vastaavan auktoriteettitietueen kontrollinumero tai standarditunniste kuten International Standard Name Identifier (ISNI). Tunnisteen eli lähteen sisältävät 0-osakentät säilytetään poimituissa tietueissa. Ilman tunnistetta olevat 0-osakentät poistetaan poimituista tietueista.- Jos a-osakentässä olevaa muotoa muokataan Suomen käytäntöjen mukaiseksi, ISNI-tunnus säilytetään 0-osakentässä, mutta organisaatiokoodin sisältävä 0-osakenttä poistetaan. Jos ulkomaisista kannoista poimitaan suomalaisia nimiä, ISNI-tunnus on suositeltavaa jättää 0-osakenttään, ellei nimessä ole sekaantumisen vaaraa esim. toisen samannimisen kanssa. Muut 0-osakentät poistetaan.

Voyager-osakenttä

†9 - tekijä-nimeke-kirjauksissa nimekkeen alussa oleva artikkeli (ARSCA)

Esimerkkejä

611 24 †a Fußball-Europameisterschaft. **† 2 gnd †0** (DE-601)103835776 **† 0** (DE-588)1035242-9
0-osakentässä lähde ja ID-numero (Saksan kansallisbibliografiassa oleva auktoriteettitietueen numero)
611 24 †a European Conference of Ministers of Transport. **†0** (isni)0000000097851194
0-osakentässä ISNI-standarditunniste

630 - Yhtenäistetty nimeke asiasanana (T)

Kentässä 630 mainittu nimeke ei koske luetteloitavana olevaa teosta/julkaisua itseään vaan sen sisältöä. Nimeke on asiasanana. Kirjaukset kentissä 130 ja 730 sen sijaan koskevat kuvailtavaa teosta tai sen suhteita.

Kenttää 630 käytetään anonyymeistä ja tekijättömistä teoksista. Jos teoksella on tekijä, tehdään tekijä-nimeke-kirjaus kenttään 600/610/611.

Esimerkkejä

245 00 †a Taiteilijoiden Kalevala / **†c** toimittanut Ulla Piela.
630 04 †a Kalevala.

630 04 †a Greensleeves, **†l** suomi.
Artikkeli laulun Sait multa kukkasat toukokuun esittämisestä

647 - Tapahtuman nimi asiasanana (T)

Kenttään merkitään ei-organisatoristen tapahtumien tai sattumusten nimet (esim. nimetty taistelu, katastrofi ym.). Organisatoriset tapahtumat merkitään kenttään 611.

Esimerkki:

647 _4 †a Valkeasaaren läpimurto **†c** (Valkeasaari, Venäjä : **†d** 1944)

648 - Aikaa ilmaiseva termi asiasanana (T)

Jos aikamääre tallennetaan numeerisessa muodossa (esim. "1982-1985" eikä "1980-luku"), käytetään |2-osakentässä aina sanaston tunnisteena "fast"-koodia, jotta yhteisluetteloon ei tallennu sama aikamääre erikseen suomen- ja ruotsinkielisenä ("648 _7 |a 1954 |2 fast" ~ "648 _7 |a 1954 |2 ysa" ~ "648 _7 |a 1954 |2 allars").

Ensimmäinen indikaattori määrittä vuosina 2013-2014, onko kyseessä teoksen kuvaama ajanjakso vai teoksen luontiaika. Nyt indikaattori on jälleen määrittelämätön, koska formaattiin on otettu uusi RDA-kenttä teoksen luontiajalle, 388 Luomisaika.

Käytetään vain numeerisia termejä, esim. *1800-luku, 2009*.

Esimerkkejä

245 10 †a Välskärin kertomuksia. †n 1 / †c Z. Topelius ; suomentanut Juhani Aho ; kuvat piirtänyt Albert Edelfelt ja Carl Larsson.
648 #7 †a 1600-luku †2 kaunokki
(**388 1# †a** 1851-1866 †2 kaunokki)

245 10 †a Rooman valtakunnan rappio ja tuho. †n 2 osa, †p Luvut XVII-XXVI / †c Edward Gibbon ; suomentanut Erkki Salo.
648 #7 †a 300-luku †2 ysa

648 #7 †a 1918 †2 fast

648 #7 †a 1910-luku †2 ysa

650 - Kontrolloidun asiasanaston asiasana (T)

Välimerkitys ja isojen/pienien alkukirjainten käyttö noudattaa kunkin asiasanaston käytäntöjä. Suomalaisen sanastojen sanat kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella eikä loppuun tule pistettä. Kopioitujen tietueiden asiasanat jätetään kunkin sanaston mukaiseen kirjoitusasuun. Esim. MeSH- ja sao-sanat kirjoitetaan isolla alkukirjaimella.

Vapaat asiasanat merkitään kenttään 653. 650-kentän 2. indikaattorin arvoa 4 käytetään vain sellaisten kontrolloitujen sanastojen sanoissa, joiden koodia ei löydy [LC:n MARC 21 -koodiliistasta](#).

Henkilön- ja yhteisönnimiä ei saa laittaa 650-kentän ketjuihin vaan ne merkitään aina 600/610-kenttään.

†0 -

Artiva-lomakkeen asiasanakentässä on 0-osakentässä Finton URI. Finton URI:t jätetään myös Melindan tietueisiin.

Esimerkki

650 #7 †a ontologiat †2 ysa †0 <http://www.yso.fi/onto/ysa/Y159218>

651 - Maantieteellinen nimi asiasanana (T)

Suomenkieliset paikannimet laitetaan tähän kenttään YSA-terminä, vaikka niitä ei olisi vahvistettu sanastossa. Siis ei käytetä kenttää 653.

Esimerkkejä

651 #7 †a Nokia (kaupunki) †2 ysa
651 #7 †a Helsinki †z Lauttasaari †2 ysa

653 - Kontrolloimaton hakutermin (T)

Voyager-osakenttä: †9

- 'tech' - ns. tekniikan asiasanoille
- 'stat' - Tilastokirjaston asiasanoille
- 'ENNAKKOTIETO' - Fennican ennakkotietueille

Kenttää käytetään, kun hakutermin ei ole peräisin kontrolloidusta asiasanastosta tai auktoriteettitiedostosta. Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä suosittelee kuitenkin käyttämään ensisijaisesti vakiintuneita asiasanastoja.

Kontrolloimattomat henkilö-, yhteisön- ja kokouksennimet merkitään kuitenkin yleensä kenttiin 600, 610 ja 611 (2. indikaattorin arvo = 4).

Ennen kesää 2014 tallennetuissa ISBN-keskuksesta tulleissa ennakkotietueissa voi olla 653 kentässä ennakkotietoasiasanoja, kentän osakentässä † 9 lukee ENNAKKOTIETO (esim. 653 0 † a sauvakävely † 9 ENNAKKOTIETO) Fennica siivooa kentät sisällönkuvailun yhteydessä. Ennakkotietoasiasanat voi kuka tahansa poistaa sisällönkuvailun jälkeen, mutta jos käytetty termi kuvaa hyvin julkaisun sisältöä eikä vastaavaa termiä löydy asiasanastosta, se jätetään kenttään 653, vain osakenttä † 9 poistetaan.

Esimerkkejä

653 #0 †a rytmiharjoitukset

653 #0 †a merituulivoima †9 ENNAKKOTIETO

654 - Fasettianalysoitu asiasana (T)

655 - Aineiston lajityyppi/muoto hakuterminä (T)

Kenttään tallennetaan aineiston lajityyppiä/muotoa kuvaava kontrolloidun asiasanaston asiasana.

Esimerkkejä

655 #7 †a väitöskirjat †2 ysa

655 #7 †a asiakaslehdet †2 slm

[Suomalainen lajityyppi- ja muotosanasto](#) (slm)

Kirjastokohtaisista "sanastoista" peräisin olevien lajityyppitermien tallentaminen suositellaan tehtäväksi seuraavalla tavalla:

655 #7 †a opinnäytteet: TY: HUM: uskontotiede: 2008 †2 local †5 FI-T

osakentässä †5 käytetään ISIL-tunnusta (Huomaa: isoilla ja pienillä kirjaimilla on merkitystä!) tai tietokantatunnusta.

656 - Ammatti hakuterminä (T)

657 - Tapahtuma tai toiminto hakuterminä (T)

658 - Opinto-ohjelman tai kurssin tavoitteet hakuterminä (T)

662 - Hierarkkinen maantieteellinen nimi asiasanana (T)

Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä ei suosita kentän käyttöä.